

Svar på interpellation av Ingrid Andreae (S) till kommunstyrelsens ordförande om ansvaret för unga som varken studerar eller arbetar

I en interpellation har Ingrid Andreae ställt följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

1. Hur avser du se till att varje ungdom som av olika skäl varken studerar eller arbetar får en kontakt i staden och erbjuds den hjälp och det stöd den har rätt till?
2. Vilka åtgärder avser du vidta för den växande grupp unga män utan utbildning och jobb som riskerar ett livslångt socialt utanförskap?

Som det parti med huvudsakligt ansvar för utbildnings- och arbetsmarknadsfrågor inom Alliansen kommer här svar från kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Helene Odenjung (L).

Staden har enligt skollagen ett aktivitetsansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen och som har fullgjort sin skolplikt, men som inte har fyllt 20 år och inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning. I korthet innebär det att staden, inom ramen för KAA-Kommunalt aktivitetsansvar, söker upp alla unga som inte är inskrivna och erbjuder information om olika vägar till utbildning och sysselsättning, bland annat genom Vägledningscentrum.

För några år sedan deltog staden tillsammans med Göteborgsregionen i projektet PlugIn. Det handlade om att ta fram nya metoder som ska få ungdomar som av olika anledningar funderar på att avbryta sina gymnasiestudier eller som redan har gjort det, att vända tillbaka till skolan. Före projektet nåddes bara cirka 45 procent av de ungdomar som inte hade fyllt 20 år. I dag når vi över 90 procent av alla berörda ungdomar i staden.

Min bedömning att det kommunala aktivitetsansvaret fungerar väl. Med det sagt så behöver det kommunala aktivitetsansvaret fördjupas ytterligare, vilket även är tydligt uttalat i stadens budget. Ungdomar som av olika skäl varken studerar eller arbetar ska kontaktas av staden för att erbjudas hjälp och stöd.

När det gäller den andra frågan så är jag övertygad om att det handlar om tidiga insatser inom skolan. Vi behöver bli bättre på att hjälpa skolor i det förebyggande arbetet med elever i årskurserna 5 till 9 som riskerar att inte bli behöriga till gymnasiet. Här tror jag att det behövs olika vägar att nå målet.

På Backaskolan, Bjurslättsskolan, Frölundaskolan, Hagenskolan, Jättestensskolan, Skälltorpsskolan, Styrösökolan, Kalvhagsskolan, Svartedalsskolan och Tångenskolan pågår ett arbete med just detta.

Vi behöver skapa bättre förutsättningar för gymnasieskolor att motverka studieavbrott genom individanpassade insatser och här behövs ett särskilt fokus på fristående skolor. Vidare handlar det om att bredda rekryteringsbasen till yrkesprogrammen genom att stärka kopplingen mellan introduktionsprogrammen och gymnasieskolans yrkesprogram. Alla erfarenheter visar att det är helt centralt att så många elever som möjligt kommer in på sitt första handsval på gymnasiet – eftersom det ökar chansen att nå en examen.

Den forskning som har följt stadens och göteborgsregionens arbete visar att det finns flera olika faktorer varför unga hamnar i riskzon. Allt från socioekonomisk status, närsamhällets karaktär, kön, flytt, språk, låga skolresultat, funktionsnedsättningar och hälsa för att nämna några.

Staden kan och ska göra mycket för att möta unga i riskzon och förhindra avhopp från skolan. Skolan kan dock inte lösa alla problem. Integrationsutmaningen som vår stad har, är inte en fråga bara för vissa stadsdelar eller nämnder - det är en fråga som hela samhället behöver sluta upp kring. I stadens budget finns en särskilt avsatt satsning på just unga män i utanförskap vilket finns inom ramen för Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, där arbete pågår med denna grupp, för att få fler att komma i jobb eller studier.

I skolan handlar det om att lyfta skolans kompensatoriska uppdrag, och att det finns en bättre förmåga att fånga upp och erbjuda lämpliga åtgärder för elever i behov av särskilt stöd. Det finns två tydliga förlorare i den svenska skolan. Det är killar och det är elever från hem utan utbildningstradition. Det är också dessa elever som drabbas mest av stök, oordning i klassrummet, en anti-pluggkultur och för låga krav. Det är på dessa elever som skolan ska ha höga förväntningar och tydliga kunskapskrav. Det är också de som ska möta våra skickligaste lärare. Det är därför vi nu lägger om skolpolitiken i Göteborg.

Handling 2019 nr 126

Interpellation av Ingrid Andreae (S) till kommunstyrelsens ordförande om ansvaret för unga som varken studerar eller arbetar

Göteborgs Stad är skyldiga att ha kontinuerlig kontakt med ungdomar under 20 år som saknar gymnasieexamen, inte går i gymnasiet och som inte förvärvsarbetar. Vid en återrappport i utbildningsnämnden i april framkom att nästan nio procent av alla 16 – 20-åringar i Göteborg, motsvarande ca 2 500 personer, omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret idag. I faktiska siffror innebär detta en ökning med 400 ungdomar sedan 2014. Antalet unga under 20 år som varken studerar eller jobbar är i verkligheten ännu större då asylsökande och unga som är folkbokförda i andra kommuner inte är medräknade.

Under socialdemokraternas tid vid makten genomfördes satsningar för att stötta ungdomar till studier och sysselsättning. Arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret har förstärkts. Socialdemokraterna har varit drivande för att stärka samverkan kring unga mellan kommunen och arbetsförmedlingen. Vi är nu oroliga att kommunens stöd till unga hotas och att det kommer bli allt svårare att hitta och lotsa ungdomarna vidare.

Med en snäv alliansbudget har stadsdelarna tvingats till nedskärningar. Risken finns att socialsekreterare inte längre har utrymme att söka upp och stötta ungdomar som har hoppat av gymnasiet. Högerstyret har dessutom stoppat finansieringen av Jämlikt Göteborg, ett långsiktigt arbete för en mer jämlik stad som bland annat inkluderar målinriktade insatser för ökad skolnärvaro. Samtidigt, som en följd av M/KD-budgeten på nationell nivå, görs stora nedskärningar inom Arbetsförmedlingen. Nedskärningar som hotar Ungkompass, en verksamhet i samverkan med kommunen för att stötta unga till arbete och studier.

Sammantaget är bilden dyster: Det finns en uppenbar risk att unga göteborgare lämnas åt sitt öde. Långvarigt utanförskap är förödande för individen, men skadar också gemenskapen och tryggheten i samhället. Av de unga som varken studerar eller jobbar är majoriteten män. Trenden med en växande grupp av unga sysslösa män är oroväckande och riskerar leda till skenande ohälsa, destruktivitet och kriminalitet. Staden måste göra vad den kan för att bygga den jämställda och jämlika staden för alla; yngre och äldre, kvinnor och män.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

1. Hur avser du se till att varje ungdom som av olika skäl varken studerar eller arbetar får en kontakt i staden och erbjuds den hjälp och det stöd den har rätt till?
2. Vilka åtgärder avser du vidta för den växande grupp unga män utan utbildning och jobb som riskerar ett livslångt socialt utanförskap?

Ingrid Andreae (S)